

OPONENTSKÝ POSUDEK (DIPLOMOVÁ PRÁCE)

Jméno diplomanta:	Martin Svoboda
Téma práce:	Internacionalizační tendence v závazkovém právu se zaměřením na smluvní právo
Rozsah práce:	62 stran vlastního textu (dle prohlášení autora 162.816 znaků, tj. 90,45 normostran)
Datum odevzdání práce:	06. 06. 2021 (el. i tištěná podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantem zvolené téma je aktuální, což lze doložit již jen odkazem na současné dění v evropském prostoru, resp. v prostoru EU. Na jedné straně lze sledovat tendence unifikační či harmonizační (v nejrůznějších oblastech života), na straně druhé je třeba připomenout nedávný „Brexit“, který, zdá se, stále není uzavřenou kapitolou. V tomto prostředí pak přirozeně vzniká otázka, nakolik má tento vývoj reflektovat právo, jaké oblasti a do jaké míry mají být sblížovány či naopak v jakých oblastech a do jaké míry je vhodné zachovat jistou diverzitu. Není samozřejmě v silách jedné diplomové práce obsáhnout toto téma celé, proto diplomant volí pro své zkoumání pouze jednu dílčí oblast, a to závazkové právo, zvláště pak právo smluvní. Proti této redukci nejen, že nelze nic namítat, naopak, lze ji uvítat, neboť autor se takto zaměřuje na klíčovou oblast soukromého práva, která je – častěji, než oblasti jiné – prostoupena mezinárodním prvkem.

Hodnocení oponenta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Úvodem je třeba poznamenat, že jde o téma, které stojí na pomezí vícero právních odvětví, jak jsou traktovány současnou právní vědou. Autor tak musí prokázat nejen teoretické znalosti pokud jde o soukromé (a zejména smluvní) právo, ale také pokud jde o právo mezinárodní a právo unijní, včetně základních principů jeho fungování. To samozřejmě zvyšuje náročnost tématu na jeho (úspěšné) zpracování a lze tím také vysvětlit, proč se s podobnými tématy nesetkáváme u diplomantů příliš často. Dále je třeba konstatovat, že jde o téma, které, snad pro svou mezioborovost, není středobodem současného diskurzu v rámci nauky soukromého práva. V důsledku toho je paleta zdrojů, z nichž může diplomant čerpat poznatky, o poznání omezenější, než v případě „tradičních“ soukromoprávních témat. To však neplatí, pokud jde o literární zdroje zahraniční, kde je dané problematice již tradičně věnována pozornost daleko větší. To ovšem znamená, že autor bude nucen pracovat *především* se zdroji zahraničními, které by v práci měly dokonce převažovat. To samozřejmě značně zvyšuje náročnost tématu na jeho zpracování.

Hodnocení oponenta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, nutnost řádného užití standardních právně-hermeneutických metod, jakož i prokázání souvisejících praktických znalostí (zejm. judikatury), při čemž lze čerpat z uvedeného okruhu literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je rozdělena do čtyřech kapitol, k nimž je třeba připočítat úvod a závěr práce. Systematika práce je vystavěna na klasickém postupu od obecného k dílčímu a od staršího k novějšímu. Tak v kapitole první je pojednáno o základních pojmech (mezinárodní právo soukromé, internacionalizace, europeizace atd.), v kapitole druhé je analyzována potřebnost a proveditelnost internacionalizace (jde vlastně o právně-politicky zaměřený počátek těžiště práce). Vlastní těžiště práce ovšem leží v kapitole 3 (jednotlivé nástroje internacionalizace a europeizace) a v kapitole čtvrté, která konfrontuje problematiku s vybranými vnitrostátními

občanskými zákoníky (k tomu srov. dále). Jednotlivé kapitoly se dále dělí na menší celky, jejichž podrobný rozbor by byl nad rámec posudku. V obecnosti však lze konstatovat, že i toto dílčí dělení odpovídá koncepci celé práce, a zároveň svědčí o skutečně promyšleném tematickém zaměření celé práce – autor neponechává stranou žádnou významnou otázku.

Hodnocení oponenta: Systematické členění práce a její formální struktura vtělená do jednotlivých kapitol jsou vzájemně koherentní. Těžiště práce je jasně identifikovatelné. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu autor definuje cíl práce, kterým je „*představit problematiku internacionalizace, jak a jakým způsobem probíhá, pokusit se nastínit budoucí vývoj a poukázat na podobnosti a rozdíly jednotlivých právních úprav s tou českou.*“ Cílem práce je rovněž představit existující způsoby internacionalizace. Zvolená koncepce práce, jak byla popsána výše, je s to daný cíl naplnit. Zároveň je třeba konstatovat, že takto formulovaný cíl je – ve srovnání se současnými diplomovými pracemi – možno považovat za ambiciózní.

Práci kladně hodnotím především po obsahové stránce. Jednak lze konstatovat, že autor podal skutečně zevrubný a zároveň komplexní přehled internacionalizačních i evropeizačních nástrojů (smluvního) práva, při čemž prokázal výbornou orientaci napříč právem vnitrostátním, unijním i mezinárodním.

Dalším aspektem práce, který je třeba hodnotit kladně, je skutečnost, že autor dostal výzvě, která před ním stála, pokud se týká práce se zdroji. Ze seznamu literatury je totiž zřejmé, že autor pracoval celkem s 28 zdroji, ať už knižního či časopiseckého charakteru, při čemž 25 z nich je cizojazyčných. To je na poměry současných diplomových prací mimořádně nadstandardní počet a jde zároveň o doklad autorovy schopnosti pracovat se zahraničními zdroji koncepčně.

Kladně je třeba hodnotit také kapitolu čtvrtou, zaměřenou na komparaci tří vnitrostátních právních řádů. Švýcarský ZGB nebývá studenty volen příliš často, autor si však správně všimá, že i tento kodex sehrál při rekonstrukci českého soukromého práva roli jednoho z inspiračních zdrojů. Pokud jde o civilní kodex Čínské lidové republiky, je třeba jednak ocenit autorův přehled o současném vývoji světové civilistiky, a pokud se nabízí poznámka, že pro svou vzdálenost či snad dokonce exotičnost nemá mít v rámci komparace místo, je třeba takovou úvahu striktně odmítnout. Nelze nevidět, že objem mezinárodních obchodu s Čínou vytrvale stoupá a dosahuje obrovských objemů (např. v roce 2019 byla hodnota exportovaného zboží z Číny 2.499.457.000.000 USD¹) a do budoucna lze prognózovat další růst. Pro úplnost je třeba dodat, že autor si je vědom a v textu zdůrazňuje (na s. 57) odlišné ekonomicko-politické uspořádání Číny.

K práci lze mít také kritické výhrady, byť spíše formálního rázu. Předně, což je patrně nejzávažnější nedostatek jinak mimořádně kvalitně zpracované práce, není v ní obsažen seznam zkratek. To zvláště při jejich množství napříč prací snižuje čtenářův čtenářský komfort. Se zkratkami souvisí i skutečnost, že pro širší okruh čtenářů je vhodné některé zkratky blíže vysvětlit, např. CISG (UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods).

Z jazykových výhrad lze poukázat na ne zcela šťastné formulace již v úvodu práce, kde autor hovoří o *konečném* cíli práce. Přílehlavější se jeví spíše *hlavní* cíl práce, obrat *konečný cíl* evokuje čtenáři ne zcela příjemné historické konotace. Pokud jde o překlepy či stylistické lupy, např. na s. 3 (2x potažmo v jedné větě); na s. 39 (práva.); na s. 57 (společnost.), navíc lze občas narazit i na hovorové výrazy, které do odborného textu nepatří, např. s. 10 („bavíme se o početné skupině států“).

Chybějící seznam zkratek by sám o sobě neodůvodňoval navržené snížení stupně hodnocení, stejně tak jako ne příliš časté jazykové nedostatky. Ve svém souhrnu však již tyto nedostatky snižují formální kvalitu práce natolik, že podle názoru oponenta je na místě (prozatím) navrhnout snížení hodnocení práce o jeden stupeň.

---

¹ Srov. např. <https://santandertrade.com/en/portal/analyse-markets/china/foreign-trade-in-figures>

Vzhledem k uvedenému práci celkově hodnotím jako velmi zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování i použitých právně-hermeneutických metod, byť práce vykazuje určité slabiny pokud jde o její formální stránku, které v součtu odůvodňují navrhnout (prozatím) hodnocení snížené o jeden stupeň.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil , pro veškeré závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomant při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 39 (!) stran, představující 2 dokumenty obsahující shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5 %. Po prostudování lze konstatovat, že nalezené shody se týkají jen formálních nadpisů práce, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 102 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 14 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 4 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda méně než 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především formálních náležitostí práce, ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. Na základě všech těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomant nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (práce obsahuje celkem 142 poznámek pod čarou). Seznam použitých pramenů je přehledný, k převaze zahraničních zdrojů rov. již výše. Celkově je práce se zdroji dostačující v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor téma zvolené v názvu diplomové práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů je pravděpodobně vyšší než průměrná

	normostrana. Text neobsahuje grafy či tabulky. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu, některé formální výtky srov. výše.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je celkově dobrá, drobné výtky srov. výše.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – srov. výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Na s. 57 dole autor v souvislosti s přijetím občanského zákoníku v ČLR v roce 2021 správně upozorňuje na problematiku odlišného hospodářsko-politického uspořádání ČLR v návaznosti na přijetí moderního OZ v duchu evropské tradice a oprávněně vyjadřuje v tomto směru jisté pochyby o možnosti fungování soukromého práva v duchu evropských hodnot v rámci čínského státního uspořádání. K tomu se nabízí vyzvat autora, aby v rámci obhajoby provedl úvahu na téma: jaké shodné či rozdílné rysy lze identifikovat ohledně společenského, hospodářského a politického uspořádání absolutistického Rakouska po roce 1811 a současné ČLR? Lze z toho něco dovodit ohledně budoucího vývoje (a významu) soukromého práva v rámci Číny?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Velmi dobře.

V Praze dne 30. 07. 2021

_____
doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent diplomové práce